

«ЗАТВЕРДЖЕНО»:

**Правлінням Всеукраїнської громадської
організації «Товариство «Фортеця»**

Протокол № 3 від 04 жовтня 2021 року

**РЕГЛАМЕНТ
ПОСТІЙНО ДІЮЧОГО ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДУ
ПРИ ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДСЬКІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ «ТОВАРИСТВО
«ФОРТЕЦЯ»
(НОВА РЕДАКЦІЯ)**

**ЧЕРКАСИ
2021 рік**

Постійно діючий третейський суд при Всеукраїнській громадській організації «Товариство «Фортеця» (далі - Третейський суд) є постійно діючим Третейським судом, утвореним при Всеукраїнській громадській організації «Товариство «Фортеця» з метою захисту майнових і немайнових прав і охоронюваних законом інтересів фізичних та юридичних осіб на підставі Закону України «Про третейські суди».

1. Визначення термінів

У цьому Регламенті наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

третейський суд - недержавний незалежний орган, що утворюється за угодою або відповідним рішенням заінтересованих фізичних та/або юридичних осіб у порядку, встановленому цим Законом, для вирішення спорів, що виникають із цивільних та господарських правовідносин;

третейський суддя - фізична особа, призначена чи обрана сторонами у погодженому сторонами порядку або призначена чи обрана відповідно до цього Регламенту для вирішення спорів у третейському суді;

третейський розгляд - процес вирішення спору і прийняття рішення третейським судом;

третейська угода - угода сторін про передачу спору на вирішення третейським судом;

регламент постійно діючого третейського суду (далі - регламент третейського суду) - документ, яким визначаються порядок та правила вирішення спорів у третейському суді, правила звернення до третейського суду, порядок формування складу третейського суду, інші питання, пов'язані з вирішенням спорів третейським судом;

сторони третейського розгляду (далі - сторони) - позивач та відповідач. Позивачами є фізичні та юридичні особи, що пред'явили позов про захист своїх порушених чи оспорюваних прав або охоронюваних законом інтересів, а також адміністратор за випуском облігацій, який діє в інтересах власників облігацій відповідно до положень Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки". Відповідачами є фізичні та юридичні особи, яким пред'явлено позовні вимоги;

компетентний орган - орган управління юридичної особи, який відповідно до її статуту чи положення має право приймати рішення про утворення постійно діючого третейського суду, затверджувати Положення про постійно діючий третейський суд, регламент третейського суду та списки третейських суддів;

компетентний суд - місцевий загальний суд чи місцевий господарський суд за місцем розгляду справи третейським судом;

2. Застосування Регламенту.

Якщо сторони в третейській угоді передбачили передачу спору, який виник чи може виникнути, на вирішення Третейського суду, Регламент Третейського суду розділяється, як невід'ємна частина третейської угоди.

За будь-яких обставин, у випадку суперечності третейської угоди Регламенту Третейського суду, застосовуються положення цього Регламенту.

3. Компетенція Третейського суду.

Третейський суд, з дотриманням вимог Закону України «Про третейські суди», самостійно вирішує питання про наявність або відсутність у нього компетенції для розгляду конкретної справи.

Сторона має право заявити про відсутність у Третейського суду компетенції відносно переданого на його вирішення спору до початку розгляду справи.

Сторона має право заявити про перевищення Третейським судом меж його компетенції, якщо в процесі третейського розгляду виникне питання, розгляд якого не передбачено третейською угодою або яке не може бути предметом такого розгляду відповідно до Регламенту Третейського суду чи Закону України «Про третейські суди».

Якщо Третейський суд дійде висновку щодо неможливості розгляду ним конкретного спору внаслідок відсутності у нього компетенції, провадження у цій справі закривається, а витрати, понесені Третейським судом, відшкодовуються сторонами в рівних частках.

Третейський суд вирішує питання про наявність і дійсність угоди про передачу спору на розгляд Третейського суду.

В разі, якщо Третейський суд дійде висновку про відсутність або недійсність зазначеної угоди, він повинен відмовити в розгляді справи.

Про відмову у розгляді справи виноситься мотивована ухвала, яка надсилається сторонам, при цьому заявнику разом з ухвалою повертаються позовні матеріали.

4. Третейська угода.

Третейська угода може бути укладена у вигляді третейського застереження в договорі, контракті або у вигляді окремої письмової угоди.

Якщо сторони не домовилися про інше при передачі спору до постійно діючого Третейського суду, а також при вказівці у третейській угоді на конкретний постійно діючий Третейський суд, регламент Третейського суду розглядається як невід'ємна частина третейської угоди.

За будь-яких обставин у разі суперечності третейської угоди регламенту Третейського суду застосовуються положення регламенту.

Третейська угода укладається у письмовій формі. Третейська угода вважається укладеною, якщо вона підписана сторонами або міститься у проспекті цінних паперів (рішенні про емісію цінних паперів), що передбачає призначення адміністратора за випуском облігацій, чи укладена шляхом обміну листами, повідомленнями по телетайпу, телеграфу або з використанням засобів електронного чи іншого зв'язку, що забезпечує фіксацію такої угоди, або шляхом направлення відзиву на позов, в якому одна із сторін підтверджує наявність угоди, а інша сторона проти цього не заперечує.

Посилання у договорі, контракті на документ, який містить умову про третейський розгляд спору, є третейською угодою за умови, що договір укладений у письмовій формі і це посилання є таким, що робить третейську угоду частиною договору.

У разі недодержання правил, передбачених цією статтею, третейська угода є недійсною.

Недійсність окремих положень договору, контракту, що містить третейське застереження, не тягне за собою недійсність такого третейського застереження.

Третейська угода може містити як вказівку про конкретно визначений третейський суд, так і просте посилання на вирішення відповідних спорів між сторонами Третейським судом.

5. Формування складу Третейського суду.

Формування складу третейського суду в постійно діючому Третейському суді здійснюється в порядку, встановленому цим Регламентом. Якщо інше не передбачено третейською угодою справа розглядається одним суддею.

У разі якщо сторони не обрали третейського суддю у третейській угоді або третейському застереженні, при зверненні з позовом до Третейського суду, Голова третейського суду окремою ухвалою призначає третейського суддю із затвердженого списку третейських суддів.

При формуванні Третейського суду в складі трьох і більше третейських суддів кожна із сторін призначає чи обирає рівну кількість третейських суддів, а обрані у такий спосіб третейські судді обирають ще одного третейського суддю для забезпечення непарної кількості третейських суддів.

Якщо одна із сторін не призначить чи не обере належної кількості третейських суддів протягом 10 днів після одержання прохання про це від іншої сторони або якщо призначені чи обрані сторонами третейські судді протягом 10 днів після їх призначення чи обрання не оберуть ще одного третейського суддю, то не призначений (-і) суддя (-і) призначається Головою Третейського суду із списку третейських суддів.

Головуючий складу третейського суду у справі у випадку, передбаченому частиною 3 цієї статті, обираються не менш як двома третинами від призначеного чи обраного складу шляхом відкритого голосування.

Сторони та призначені чи обрані ними третейські судді при призначенні чи обранні у відповідних випадках третейських суддів або головуючого складу третейського суду повинні забезпечувати додержання вимог Закону України «Про третейські суди».

6. Підстави відводу чи самовідводу третейського судді.

Третейський суддя не може брати участі у розгляді справи, а після його призначення чи обрання підлягає відводу чи самовідводу:

- якщо він особисто чи опосередковано заінтересований у результаті розгляду справи;
- якщо він є родичем однієї із сторін або інших осіб, які беруть участь у справі, або перебуває з цими особами чи сторонами в особливих стосунках;
- на його прохання або за спільним рішенням сторін;
- у разі встановлення стороною обставин, які дають їй підстави вважати упередженим або необ'єктивним ставлення третейського судді до справи, про яке сторона дізналася після його обрання чи призначення;
- у разі тривалого, більш як один місяць від дня призначення чи обрання, невиконання ним обов'язків третейського судді у конкретній справі;
- у разі виявлення невідповідності третейського судді вимогам, встановленим статтею 18 Закону України «Про третейські суди»;
- якщо третейський суддя бере участь у вирішенні спору, який прямо чи опосередковано пов'язаний з виконанням ним службових повноважень, наданих державою.

Жодна особа не може бути третейським суддею у справі, в якій вона раніше брала участь як третейський суддя, але була відведена чи заявила самовідвід, як сторона, представник сторони або в будь-якій іншій якості.

7. Порядок відводу чи самовідводу третейського судді.

Третейський суддя повинен негайно повідомити сторін про підстави його відводу чи самовідводу, зазначені у розділі 4 цього Регламенту, що виникли після початку третейського розгляду, та заявити самовідвід.

За наявності підстав, зазначених у розділі 4 цього Регламенту, сторона може сама заявити про відвід обраного нею третейського судді лише у разі, якщо обставини, які є

підставою для відводу призначеного чи обраного нею третейського судді, стали відомі цій стороні після його призначення чи обрання. Сторони у третейській угоді можуть погоджувати процедуру відводу третейського судді.

Сторона, що вирішила заявити відвід третейському судді, повинна протягом трьох днів після того, як цій стороні стали відомі обставини, які є підставою для відводу третейського судді відповідно до цього Регламенту та Закону України «Про третейські суди», подати Голові Третейського суду мотивовану письмову заяву про відвід третейського судді з доказами направлення копії цієї заяви іншій стороні, але завжди до моменту початку розгляду справи по суті.

У разі пропуску встановленого строку питання про прийняття заяви про відвід третейського судді вирішується Головою Третейського суду залежно від причин пропуску строку.

Якщо третейський суддя, якому заявлено відвід, сам не відмовиться від участі у розгляді справи, питання про його відвід вирішується Головою або заступником голови Третейського суду. Повноваження третейського судді вважаються припиненими з дня постановлення ухвали про задоволення відводу.

Питання про самовідвід третейського судді вирішується Головою або заступником голови Третейського суду на підставі мотивованої заяви третейського судді.

Під час розгляду заяви про відвід третейський суд, включаючи третейського суддю, якому заявлено відвід, продовжує третейський розгляд. Третейський суд не може ухвалити рішення доти, поки Голова або заступник голови Третейського суду не постановить ухвалу за підсумками розгляду заяви про відвід.

Самовідвід третейського судді або згода сторони на припинення його повноважень не повинна розцінюватися як визнання залежності та упередженості третейського судді.

8. Припинення повноважень третейського судді, складу Третейського суду.

Повноваження третейського судді припиняються:

- за погодженням сторін;
- у разі відводу чи самовідводу;
- у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;
- у разі набрання законної сили судовим рішенням про визнання його обмежено дієздатним чи недієздатним;
- у разі його смерті, визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим рішенням суду, що набрало законної сили.

Повноваження складу Третейського суду, яким вирішувався спір, припиняються після прийняття ним рішення по справі.

У випадках необхідності винесення додаткового рішення чи роз'яснення рішення, повноваження складу Третейського суду поновлюються і припиняються після проведення зазначених процесуальних дій.

9. Подання позовної заяви.

Юридичні та/або фізичні особи, а також адміністратор за випуском облігацій, який діє в інтересах власників облігацій відповідно до положень Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", мають право передати на розгляд Третейського суду будь-який спір, який виникає з цивільних чи господарських правовідносин, крім випадків, передбачених законом. Спір може бути переданий на розгляд третейського суду за наявності між сторонами третейської угоди.

Сторона, яка бажає розпочати третейський розгляд, подає до Третейського суду або направляє засобами поштового зв'язку, позовну заяву. Днем подання позовної заяви вважається день її надходження до Третейського суду.

Позовна заява вважається оформленою належним чином, якщо вона за формою і змістом відповідає вимогам, передбаченим цим Регламентом.

10. Розгляд справ Третейським судом та мирова угода.

Розгляд справи Третейським судом починається з винесення відповідної ухвали про відкриття провадження та призначення справи до розгляду та направлення її сторонам.

Третейський суд повинен вжити заходів до розгляду спору у найкоротший термін. Термін третейського провадження не може перевищувати 2-х місяців з дня відкриття провадження по третейській справі. У виняткових випадках Голова Третейського суду може продовжити термін третейського провадження по справі.

Термін третейського провадження по справі може бути продовжений, також, за згодою сторін.

При розгляді справи Третейським судом можуть встановлюватися строки для надання пояснень, подання заяв, документів, доказів по справі та вчинення інших процесуальних дій.

Третейський суд на початку розгляду повинен з'ясувати у сторін можливість закінчити справу мировою угодою та в подальшому сприяти вирішенню спору шляхом укладення мирової угоди на всіх стадіях процесу.

Сторони мають право закінчити справу укладенням мирової угоди як до початку третейського розгляду, так і на будь-якій його стадії, до прийняття рішення. За клопотанням сторін Третейський суд приймає рішення про затвердження мирової угоди.

Мирова угода може стосуватися лише прав і обов'язків сторін щодо предмета спору. Зміст мирової угоди викладається безпосередньо в рішенні Третейського суду.

11. Учасники третейського розгляду.

Учасниками третейського розгляду є сторони та їх представники.

Питання щодо участі третіх осіб та їх процесуальні права у третейському розгляді вирішуються Третейським судом відповідно до регламенту третейського суду.

Третя особа бере участь у третейському розгляді добровільно.

12. Форма та зміст позовної заяви.

Позовна заява подається у письмовій формі. У позовній заяві, що подається до Третейського суду, повинні зазначатися:

- назва Третейського суду;
- дата подання позовної заяви;
- найменування і юридичні адреси сторін, які є юридичними особами, та/або прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання і місце роботи сторін, які є фізичними особами;
- найменування і юридична адреса представника позивача, якщо він є юридичною особою, або прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання і місце роботи представника, який є фізичною особою, у випадках, коли позов подається представником;
- зміст вимоги, ціна позову, якщо вимога підлягає грошовій оцінці;

- обставини, якими обґрунтовані позовні вимоги, докази, що їх підтверджують, розрахунок вимог;
- посилання на наявність третейської угоди між сторонами та докази її укладення;
- перелік письмових матеріалів, які додаються до позовної заяви;
- підпис позивача або його представника з посиланням на документ, що засвідчує повноваження представника.

До позовної заяви додаються документи, що підтверджують:

- наявність третейської угоди;
- обґрунтованість позовних вимог;
- повноваження представника;
- направлення копії позовної заяви іншій стороні (опис вкладення про відправлення цінного листа, виписка з реєстру поштових відправлень тощо).

13. Відзив на позовну заяву.

Відповідач повинен надати Третейському суду письмовий відзив на позовну заяву. Відзив на позовну заяву направляється позивачу та Третейському суду по пошті або шляхом вручення не менше як за сім днів до першого засідання Третейського суду, який вирішує спір.

Відзив повинен містити:

- найменування позивача і номер справи;
- мотиви повного або часткового відхилення вимог позивача з посиланням на законодавство;
- докази, що обґрунтовують відхилення позовної вимоги;
- докази направлення копій відзиву і доданих до нього документів позивачеві, іншим відповідачам;
- перелік документів та інших доказів, що додаються до відзиву.

До відзиву, підписаного представником відповідача, додається довіреність чи інший документ, що підтверджує повноваження представника відповідача.

Неподання відповідачем відзиву у встановлені, розділом 11 цього Регламенту, строки не звільняє його в подальшому від виконання вимог Третейського суду про надання відзиву на позов.

Якщо сторони не домовилися про інше, до прийняття рішення третейським судом сторона має право змінити, доповнити або уточнити свої позовні вимоги.

14. Зустрічний позов.

Відповідач вправі подати зустрічний позов для розгляду Третейським судом, якщо такий позов є підвідомчим Третейському суду та може бути предметом третейського розгляду відповідно до третейської угоди.

Зустрічний позов може бути подано на будь-якій стадії третейського розгляду до прийняття рішення по справі.

Третейський суд приймає зустрічний позов до спільного розгляду з первісним позовом, якщо обидва позови взаємно пов'язані та їх спільний розгляд є доцільним, зокрема, коли вони впливають з одних і тих самих правовідносин або коли вимоги за ними можуть зараховуватися.

Зустрічний позов має відповідати вимогам розділу 9 цього регламенту.

15. Докази.

Доказами є будь-які фактичні дані, на підставі яких Третейський суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.

Засобами доказування є пояснення сторін, третіх осіб, їхніх представників, показання свідків, письмові докази, в тому числі електронні документи, веб-сайти, речові докази, в тому числі відео- і аудіо- записи, записи на інших носіях та письмові або усні висновки експертів.

Докази подаються кожною із сторін третейського розгляду з метою доведення обставин, на які вони посилаються як на підставу своїх вимог чи заперечень. Обставини справи, які за законом повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватись ніякими іншими засобами доказування. Третейський суд приймає до розгляду лише докази, пов'язані з обставинами справи та не бере до уваги докази, які одержані з порушенням порядку встановленого законом. Письмовими доказами є будь-які документи, що подаються сторонами в оригіналах або засвідчених копіях. Засвідченими є копії: засвідчені нотаріусом, адвокатом відповідно до статті 20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», юридичною особою, що виготовила оригінал, стороною - юридичною особою, яка має оригінал, при умові одночасного надання такого оригіналу для огляду Третейському суду. Засвідченою є також копія документу, посвідчена головою складу третейського суду шляхом проставлення на копії власноручного надпису «з оригіналом звірено», власного підпису і дати після огляду і дослідження оригіналу документу, наданого учасниками третейського розгляду одночасно з копією.

До письмових документів, що надаються Третейському суду, виконаних повністю або в частині іноземною мовою, повинні бути додані їх належним чином завірени переклади на українську мову.

Документ отриманий в іноземній державі, визнається в Третейському суді письмовим доказом, якщо він легалізований у встановленому порядку.

Оригінали документів сторін, що є у справі, за заявами осіб, що їх представляють, можуть бути повернуті їм після прийняття рішення, якщо ці документи не підлягають передачі іншій особі.

Одночасно з заявами зазначені особи надають належним чином завірени копії документів або заявляють клопотання про засвідчення Третейським судом вірності копій, що залишаються у справі.

Всі зібрані письмові докази разом з процесуальними документами сторін (позов, відзив на позов, тощо) та Третейського суду повинні зберігатися у справі в прошитому та пронумерованому вигляді.

Речовими доказами є предмети, що містять інформацію про обставини, які мають значення для справи. Речові докази подаються сторонами з одночасним наданням суду їх докладного опису у письмовому вигляді за підписом сторони або її представника.

Речові докази зберігаються за місцем їх знаходження. Вони повинні бути детально описані, а у разі необхідності засняті на фото - чи відеоплівку. Зберігач вживає заходи по зберіганню речових доказів у незмінному стані. Речові докази можуть зберігатися також за місцезнаходженням Третейського суду, якщо Третейський суд визнає це за необхідне, до дати винесення рішення Третейським судом, після чого повертаються сторонам, що їх надали. Якщо стороною надані речові докази, що мають обмежений термін зберігання, або їх зберігання не може бути забезпечено Третейським судом, такі речові докази після огляду в засіданні третейського суду передаються на зберігання стороні, що їх надала, або знищуються, про що складається акт.

З метою правильного вирішення спору Третейський суд має право зобов'язати сторони чи одну із сторін замовити проведення експертизи для роз'яснення питань, що потребують спеціальних знань, про що Третейський суд виносить ухвалу. Перелік і зміст питань, з яких повинна бути проведена експертиза, визначається Третейським судом. Особи, які приймають участь у справі, мають право надати Третейському суду питання, які повинні бути роз'яснені при проведенні експертизи. В ухвалі про зобов'язання замовлення проведення експертизи зазначаються підстави для призначення експертизи; прізвище, ім'я і по-батькові експерта або найменування експертної установи, в якій повинна бути проведена експертиза; питання, поставлені перед експертом; матеріали і документи, надані в розпорядження експерта; строк, на протязі якого повинна бути проведена експертиза і повинно бути надано висновок Третейському суду.

Висновок експерта оголошується у судовому засіданні і досліджується поряд з іншими доказами у справі. За клопотанням особи, яка приймає участь у справі, або за ініціативою Третейського суду експерт може бути викликаний у засідання Третейського суду. Експерт після оголошення його висновку має право дати по ньому необхідні пояснення, а також відповісти на додаткові питання осіб, які приймають участь у справі, і Третейського суду.

Експерт може бути відведений до виготовлення ним письмового висновку кожним із учасників третейського розгляду у випадку, коли учаснику стали відомі обставини, які можуть свідчити про упередженість експерта або про недостатній кваліфікаційний рівень експерта, при умові, що вони не були відомі і не могли бути відомі такому учаснику на момент узгодження кандидатури експерта. Рішення про відвід експерта приймається судом на підставі мотивованої заяви, і є підставою для визнання висновку відведеного експерта неналежним доказом у справі.

Третейський суд має право вимагати від сторін надання доказів, необхідних для повного, всебічного і об'єктивного вирішення спору.

Якщо Третейський суд визнає за необхідне одержати документи від підприємств, установ, організацій, які не є учасниками третейського розгляду, він своєю ухвалою уповноважує сторони або одну із сторін одержати відповідні документи та надати їх Третейському суду.

16. Витрати пов'язані з вирішенням спору Третейським судом.

До складу витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, належать:

- 1) гонорари третейських суддів;
- 2) третейський збір, розмір, строки та порядок сплати якого сторонами визначаються цим Регламентом;
- 3) витрати, понесені третейськими суддями у зв'язку з участю в третейському розгляді, в тому числі витрати, понесені третейськими суддями на оплату проїзду до місця вирішення спору;
- 4) витрати, пов'язані з оплатою послуг експертів, перекладачів, якщо такі були запрошені чи призначені для участі в третейському розгляді;
- 5) витрати, пов'язані з оглядом і дослідженням речових та письмових доказів у їх місцезнаходженні;
- 6) витрати, понесені свідками;
- 7) витрати, пов'язані з оплатою стороною, на користь якої було прийнято рішення Третейського суду, послуг представника, пов'язаних із наданням правової допомоги;
- 8) витрати, пов'язані з організаційним забезпеченням третейського розгляду;
- 9) витрати на листування Третейського суду;

10) витрати на телефонний, телеграфний, телексний, факсимільний, електронний та інший зв'язок;

11) гонорар секретаря Третейського суду;

12) витрати визначені контрактом з третейським суддею.

17. Третейський збір.

При поданні позовної заяви позивач зобов'язаний сплатити третейський збір.

До сплати третейського збору третейський розгляд за позовом зупиняється, крім випадку надання відстрочення сплати третейського збору.

Якщо третейський збір не сплачується на протязі місячного строку з моменту подання позовної заяви позовна заява залишається без розгляду.

У разі, коли третейський розгляд справи Третейським судом не відбувся чи був припинений, сплачений третейський збір повертається позивачу, крім випадків, якщо це було зумовлено відводом усіх суддів, укладанням сторонами мирової угоди, залишенням позову без розгляду на підставі заяви позивача, відмовою позивача від позову та іншими обставинами, передбаченими Законом України «Про третейські суди».

У разі, коли третейський розгляд справи Третейським судом не відбувся чи був припинений з підстав, зазначених у частині 4 цього розділу даного Регламенту, то сторони відшкодовують Третейському суду всі понесені ним витрати, про що зазначається в ухвалі Третейського суду.

Голова Третейського суду, або за письмовим дорученням Голови Третейського суду його заступник може прийняти рішення про відстрочення сплати третейського збору, а також зменшити розмір третейського збору.

18. Витрати, які здійснюються Третейським судом з наступним стягненням з сторін спору.

Витрати, пов'язані з організаційним забезпеченням третейського розгляду, витрати на листування Третейського суду, витрати на телефонний, телеграфний, телексний, факсимільний, електронний та інший зв'язок, витрати пов'язані з оплатою гонорару секретаря Третейського суду здійснюються Третейським судом з наступним стягненням з сторін спору, про що зазначається в рішенні чи ухвалі Третейського суду.

Третейський суд може покласти на сторони або на одну з них обов'язок внести аванс на покриття витрат, які не включаються до складу третейського збору.

Аванс на покриття витрат, які не включаються до складу третейського збору може бути, витребуваний Третейським судом від сторони, яка заявила про необхідність здійснення дії, що приводить або може привести до цих витрат.

У разі участі у третейському розгляді третейського судді, який має місцеперебування поза місцем проведення засідання Третейського суду, позивач повинен внести аванс на оплату витрат його участі у третейському розгляді (по проїзду, проживанню тощо).

Якщо на прохання однієї з сторін при розгляді справи здійснюється переклад пояснень сторін, їх заяв тощо, а також питань, вказівок, ухвал, рішень Третейського суду, то витрати по перекладу оплачуються зазначеною стороною.

19. Розподіл витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом.

Розподіл витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом здійснюється Третейським судом у такому порядку: при задоволенні позову витрати покладаються на

відповідача; при відмові в позові - на позивача; при частковому задоволенні позову - на обидві сторони пропорційно розміру задоволених вимог.

Порядок розподілу витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, зазначається у рішенні або ухвалі Третейського суду.

20. Розміри третейського збору.

Третейський збір обчислюється у розмірі 1 % від ціни позову, але не менше 1 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна позовна заява (зустрічний позов) подається до Третейського суду.

У справах немайнового характеру з позовних заяв по спорам, що виникають при укладенні, зміні або розірванні договорів, і по спорам про визнання правочинів недійсними та інших позовних заяв немайнового характеру - 1 розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна позовна заява (зустрічний позов) подається до Третейського суду.

За позовні заяви, що містять одночасно вимоги майнового і не майнового характеру, сплачується одночасно третейський збір, встановлений для позовних заяв майнового характеру і для позовних заяв немайнового характеру.

При зменшенні ціни позову сплачений третейський збір не повертається.

З врахування складності справи, що суттєво підвищує витрати часу и матеріальні витрати, пов'язані з третейським розглядом, Голова Третейського суду може постановити ухвалу про збільшення розміру третейського збору.

За вмотивованим клопотання Позивача Голова Третейського суду, має право зменшити або звільнити Позивача від сплати третейського збору, про що виноситься відповідна ухвала.

21. Порядок сплати третейських зборів та інших витрат.

Суми третейських зборів та інших витрат, що підлягають сплаті Третейському суду, вважаються сплаченими у день їх зарахування на поточний рахунок Всеукраїнської громадської організації «Товариство «Фортеця».

При сплаті третейського збору у платіжному дорученні у графі «Призначення платежу» повинно бути зазначено: «Третейський збір за розгляд спору між «.....» (найменування позивача та відповідача), а також сума позову. Платіжне доручення з відміткою банку про перерахування третейського збору залучається до матеріалів справи.

22. Гонорари третейських суддів, порядок їх виплати.

Третейському судді, який приймає участь у третейському розгляді, після закінчення розгляду справи, сплачується гонорар. Розмір гонорару встановлюється угодою з третейським суддею і не може перевищувати 60 відсотків від розміру третейського збору, який не підлягає поверненню позивачу, сплаченого по справі.

Якщо справа розглядається складом Третейського суду у кількості трьох третейських суддів, цим третейським суддям після закінчення розгляду конкретної справи сплачуються гонорари у таких розмірах: головуючому складу Третейського суду 20 відсотків, двом іншим третейським суддям складу третейського суду по 10 відсотків від розміру третейського збору, який не підлягає поверненню позивачу, сплаченого по справі.

Гонорари третейським суддям сплачуються Всеукраїнською громадською організацією «Товариство «Фортеця» без готівковим способом на поточні рахунки третейських суддів у банківських установах або готівкою. Реквізити банківських рахунків

повідомляються кожним третейським суддею Третейському суду у письмовій формі. Для виплати гонорару Всеукраїнською громадською організацією «Товариство «Фортеця» може вимагати від третейського судді надання додаткових документів (копію довідки про ідентифікаційний номер, копію паспорту, тощо).

За заявою третейського судді, викладеної письмово, розгляд справи може здійснюватись безоплатно.

23. Участь та права сторін у засіданні Третейського суду.

Третейський розгляд здійснюється у засіданні Третейського суду за участю сторін або їх представників, якщо сторони не домовилися про інше щодо їхньої участі в засіданні.

Сторонам має бути направлено повідомлення про день, час та місце проведення засідання Третейського суду не пізніше ніж за 10 днів до такого засідання. Повідомлення направляється поштою рекомендованим листом з повідомленням.

Третейський суд під час розгляду справи повинен забезпечити додержання принципу змагальності сторін, рівні можливості та свободу сторін у наданні ними доказів і у доведенні перед Третейським судом їх переконливості. До сторін повинно бути рівне відношення і кожній стороні повинні бути надані всі можливості для викладення своєї позиції.

Сторони мають право ознайомитися з матеріалами справи, робити з них витяги, знімати копії, брати участь у засіданнях Третейського суду, надавати докази, брати участь у дослідженні доказів, подавати клопотання, давати письмові та усні пояснення, заперечувати проти клопотань і доводів інших учасників розгляду, заявляти відводи, користуватися іншими правами передбаченими цим Регламентом.

Сторони третейського розгляду зобов'язані завчасно повідомляти Третейський суд та інших учасників третейського розгляду про неможливість виконання своїх обов'язків відповідно до даного Регламенту чи вказівок Третейського суду з зазначенням причин. Про неявку у засідання Третейського суду та причини такої неявки сторони зобов'язані сповістити не пізніше дня, що передує дню третейського розгляду, та сприяти в оперативному узгодженні дати наступного засідання Третейського суду.

Третейський суд вправі визнати явку сторін у засіданні обов'язковою.

Треті особи не вправі підтримувати позов чи висувати заперечення проти позову. Метою участі третіх осіб у третейському розгляді є аргументоване висвітлення мотивів участі у справі та фактичних і правових наслідків для третіх осіб прийняття і виконання рішення Третейського суду у справі. Треті особи не користуються правом формування складу суду, правом відводу та правом оскарження рішення третейського суду.

Сторони зобов'язані сумлінно користуватися наданими їм правами, проявляти взаємну повагу до прав і охоронюваних законом інтересів іншої сторони. Сторони третейського розгляду зобов'язані діяти виходячи з необхідності всебічного сприяння Третейському суду у об'єктивному та всебічному розгляді справи за дотримання процесуального порядку та процесуальних строків вирішення третейських спорів, що встановлені цим Регламентом та Законом України «Про третейські суди».

24. Наслідки неподання сторонами документів, інших письмових матеріалів або неявки сторін.

Ненадання витребуваних Третейським судом доказів, інших письмових документів чи матеріалів, неявка у засідання Третейського суду сторін або їхніх представників, які належним чином були повідомлені про розгляд справи і проведення засідання Третейського суду, не є перешкодою для третейського розгляду і прийняття рішення, якщо

причина ненадання документів або неявки сторін у засідання визнана Третейським судом неповажною.

25. Забезпечення позову.

Якщо сторони не домовилися про інше, Третейський суд може за заявою будь-якої сторони розпорядитися про вжиття стороною таких забезпечувальних заходів щодо предмета спору, які він вважає необхідними, з урахуванням положень цивільного та господарського процесуального законодавства.

Третейський суд може витребувати від будь-якої сторони надати належне забезпечення позову у зв'язку з такими заходами.

26. Протокол засідання Третейського суду.

Протокол засідання Третейського суду ведеться лише в разі наявності угоди між сторонами про ведення протоколу або коли ведення протоколу передбачено регламентом Третейського суду.

Для ведення протоколу за згодою третейських суддів (третейського судді) сторонами може бути призначений секретар третейського розгляду.

За його відсутності третейські судді можуть обрати секретаря із складу (крім Голови) третейського суду, яким вирішується спір.

У протоколі засідання Третейського суду зазначаються:

- дата та місце розгляду справи;
- прізвища третейських суддів і секретаря;
- суть спору;
- найменування сторін, їхніх представників, свідків, експертів, інших осіб, які беруть участь у розгляді справи;
- заяви та клопотання сторін;
- вказівки та вимоги до сторін по справі, висунуті Третейським судом;
- розклад засідань Третейського суду;
- зміст пояснень сторін та інших осіб, які беруть участь у справі;
- подані під час Третейського розгляду докази, відомості про їх огляд;
- узгодження сторонами питання про необхідність зберігання та умови зберігання рішень Третейського суду;
- витрати, понесені сторонами.

Протокол підписується секретарем та всіма третейськими суддями, які розглядали справу.

27. Прийняття рішення Третейським судом.

Рішення Третейського суду приймається після дослідження усіх обставин справи третейським суддею, що одноособово розглядав справу, або більшістю голосів третейських суддів, які входять до складу Третейського суду.

Рішення оголошується у засіданні Третейського суду.

Третейський суд вправі оголосити лише резолютивну частину рішення. У цьому випадку, якщо сторони не погодили строк направлення їм рішення, мотивоване рішення має бути направлене сторонам у строк, який не перевищує п'яти днів з дня оголошення резолютивної частини рішення.

Кожній стороні направляється по одному примірнику рішення. У разі відмови сторони одержати рішення Третейського суду або її неявки без поважних причин у

засідання Третейського суду, де воно оголошується, рішення вважається таким, що оголошене сторонам, про що на рішенні робиться відповідна відмітка, а копія такого рішення надсилається такій стороні.

28. Вимоги до рішення Третейського суду.

Рішення третейського суду викладається у письмовій формі і підписується третейським суддею, який одноособово розглядав справу, або повним складом третейського суду, що розглядав справу, в тому числі і третейським суддею, який має окрему думку. Окрема думка третейського судді викладається письмово та додається до рішення третейського суду.

Рішення постійно діючого третейського суду скріплюється підписом керівника та круглою печаткою юридичної особи - засновника цього третейського суду.

Підписи третейських суддів третейського суду для вирішення конкретного спору на рішенні третейського суду посвідчуються нотаріально.

У рішенні Третейського суду повинні бути зазначені:

- назва Третейського суду;
- дата прийняття рішення;
- склад Третейського суду і порядок його формування;
- місце третейського розгляду;
- сторони, їх представники та інші учасники третейського розгляду, що брали участь у розгляді справи Третейським судом;
- висновок про компетенцію Третейського суду, обсяг його повноважень за третейською угодою;
- стислий виклад позовної заяви, відзиву на позовну заяву, заяв, пояснень, клопотань сторін та їхніх представників, інших учасників третейського розгляду;
- встановлені обставини справи, підстави виникнення спору, докази, на підставі яких прийнято рішення, зміст мирової угоди, якщо вона укладена сторонами, мотиви, з яких Третейський суд відхилив доводи, докази та заявлені під час третейського розгляду клопотання сторін;
- висновок про задоволення позову або про відмову в позові повністю або частково по кожній із заявлених вимог;
- норми законодавства, якими керувався Третейський суд при прийнятті рішення.

Висновки Третейського суду, що містяться в рішенні по справі, не можуть залежати від настання або ненастання будь-яких обставин.

У разі задоволення позовних вимог у резолютивній частині рішення зазначаються:

- сторона, на користь якої вирішено спір;
- сторона, з якої за рішенням Третейського суду має бути здійснено стягнення грошових сум та/або яка зобов'язана виконати певні дії або утриматися від виконання певних дій;
- розмір грошової суми, яка підлягає стягненню, та/або дії, які підлягають виконанню або від виконання яких сторона має утриматися за рішенням Третейського суду;
- строк сплати коштів та/або строк і спосіб виконання таких дій;
- порядок розподілу між сторонами витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом;
- інші обставини, які Третейський суд вважає за необхідне зазначити.

Третейський суд у тому ж складі, з власної ініціативи або за заявою сторони третейського розгляду, може виправити у рішенні описки, арифметичні помилки або будь-які інші неточності, про що виноситься ухвала, яка є складовою частиною рішення.

29. Додаткове рішення.

Якщо сторони не домовилися про інше, будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, може протягом семи днів після одержання рішення звернутися до Третейського суду із заявою про прийняття додаткового рішення щодо вимог, які були заявлені під час третейського розгляду, але не знайшли відображення у рішенні.

Заяву про прийняття додаткового рішення має бути розглянуто тим складом Третейського суду, який вирішував спір, протягом семи днів після її одержання Третейським судом. За результатами розгляду заяви приймається додаткове рішення, яке є складовою частиною рішення Третейського суду, або виноситься мотивована ухвала про відмову у задоволенні заяви про прийняття додаткового рішення.

30. Роз'яснення рішення.

Якщо сторони не домовилися про інше, будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, має право протягом семи днів після одержання рішення звернутися до Третейського суду із заявою про роз'яснення резолютивної частини рішення.

Заяву про роз'яснення резолютивної частини рішення має бути розглянуто тим складом Третейського суду, який вирішував спір, протягом семи днів після її одержання Третейським судом.

За результатами розгляду заяви виноситься ухвала про роз'яснення рішення, яка є складовою частиною рішення, або мотивована ухвала про відмову у роз'ясненні рішення.

Здійснюючи роз'яснення резолютивної частини рішення, Третейський суд не має права змінювати зміст рішення.

31. Обов'язковість рішення Третейського суду.

Сторони, які передали спір на вирішення Третейського суду, зобов'язані добровільно виконати рішення Третейського суду, без будь-яких зволікань чи застережень. Сторони та Третейський суд вживають усіх необхідних заходів з метою забезпечення виконання рішення Третейського суду.

32. Оскарження рішення Третейського суду.

Рішення Третейського суду є остаточним і оскарженню не підлягає, крім випадків, передбачених Законом України «Про третейські суди».

Рішення Третейського суду може бути оскаржене сторонами, третіми особами, а також особами, які не брали участь у справі, у разі якщо Третейський суд вирішив питання про їх права і обов'язки, у випадках, передбачених Законом України «Про третейські суди», до компетентного суду відповідно до встановлених законом підвідомчості та підсудності справ.

Рішення Третейського суду може бути оскаржене та скасоване лише з таких підстав:

1) справа, по якій прийнято рішення Третейського суду, не підвідомча Третейському суду відповідно до Закону України «Про третейські суди»;

2) рішення Третейського суду прийнято у спорі, не передбаченому третейською угодою, або цим рішенням вирішені питання, які виходять за межі Третейської угоди. Якщо рішенням Третейського суду вирішені питання, які виходять за межі Третейської угоди, то скасовано може бути лише та частину рішення, що стосується питань, які виходять за межі Третейської угоди;

3) Третейську угоду визнано недійсною компетентним судом;

4) склад Третейського суду, яким прийнято рішення, не відповідав вимогам статей 16 - 19 Закону України «Про третейські суди».

5) Третейський суд вирішив питання про права і обов'язки осіб, які не брали участь у справі.

Заяву про скасування рішення Третейського суду може бути подано до компетентного суду сторонами, третіми особами протягом трьох місяців з дня прийняття рішення Третейським судом, а особами, які не брали участь у справі, у разі якщо Третейський суд вирішив питання про їх права і обов'язки, - протягом трьох місяців з дня, коли вони дізналися або повинні були дізнатися про прийняття рішення Третейським судом.

Скасування компетентним судом рішення Третейського суду не позбавляє сторони права повторно звернутися до Третейського суду, крім випадків, передбачених законом України «Про третейські суди».

У разі якщо рішення Третейського суду скасовано повністю або частково внаслідок визнання компетентним судом недійсною третейської угоди або через те, що рішення прийнято у спорі, який не передбачений Третейською угодою, чи цим рішенням вирішені питання, що виходять за межі третейської угоди, або рішення прийнято у справі, не підвідомчій Третейському суду, відповідний спір не підлягає подальшому розгляду в Третейських судах.

33. Ухвали Третейського суду.

З питань, що виникають у процесі розгляду справи і не стосуються суті спору, Третейський суд постановляє ухвали.

34. Виконання рішення Третейського суду.

Рішення Третейського суду виконуються зобов'язаною стороною добровільно, в порядку та строки, що встановлені в рішенні. Якщо в рішенні строк його виконання не встановлений, рішення підлягає негайному виконанню. Вимога про негайне виконання рішення Третейського суду означає, що сторона має почати вчинення дій, спрямованих на виконання рішення, або підготовку до вчинення таких дій – якщо вона є обов'язковою, - не пізніше наступного дня після проголошення резолютивної частини рішення Третейського суду.

Виконання рішення Третейського суду, якщо воно потребує вчинення дій органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх службовими особами, здійснюється за умови видачі компетентним судом виконавчого документа. Заява про видачу виконавчого документа може бути подана до компетентного суду протягом трьох років з дня прийняття рішення Третейським судом. Така заява підлягає розгляду компетентним судом протягом 15 днів з дня її надходження до суду. Про час та місце розгляду заяви повідомляються сторони, проте неявка сторін чи однієї із сторін не є перешкодою для судового розгляду заяви.

При розгляді заяви про видачу виконавчого документа компетентний суд має право витребувати справу у постійно діючого Третейського суду, в якому зберігається справа, яка має бути направлена до компетентного суду протягом п'яти днів від дня надходження вимоги. У такому випадку строк вирішення заяви про видачу виконавчого документа продовжується до одного місяця. Ухвала про видачу виконавчого документа направляється сторонам протягом п'яти днів з дня її прийняття. Сторона, на користь якої виданий виконавчий документ, одержує його безпосередньо у компетентному суді. Після розгляду

компетентним судом заяви про видачу виконавчого документа справа підлягає поверненню до постійно діючого Третейського суду.

Компетентний суд відмовляє в задоволенні заяви про видачу виконавчого документа, якщо:

1) на день прийняття рішення за заявою про видачу виконавчого документа рішення третейського суду скасовано компетентним судом;

2) справа, по якій прийнято рішення третейського суду, не підвідомча третейському суду відповідно до закону;

3) пропущено встановлений цією статтею строк для звернення за видачею виконавчого документа, а причини його пропуску не визнані судом поважними;

4) рішення третейського суду прийнято у спорі, не передбаченому третейською угодою, або цим рішенням вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди. Якщо рішенням третейського суду вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди, то скасовано може бути лише ту частину рішення, що стосується питань, які виходять за межі третейської угоди;

5) третейська угода визнана недійсною компетентним судом;

6) склад третейського суду, яким прийнято рішення, не відповідав вимогам статей 16-19 цього Закону;

7) рішення третейського суду містить способи захисту прав та охоронюваних інтересів, які не передбачені законами України;

8) постійно діючий третейський суд не надав на вимогу компетентного суду відповідну справу;

9) третейський суд вирішив питання про права і обов'язки осіб, які не брали участь у справі.

Сторони мають право протягом 15 днів після винесення компетентним судом ухвали про відмову у видачі виконавчого документа оскаржити цю ухвалу в апеляційному порядку. Після набрання законної сили ухвалою про відмову у видачі виконавчого документа спір між сторонами може бути вирішений компетентним судом у загальному порядку. Ухвала компетентного суду про відмову у видачі виконавчого документа, якщо вона не була оскаржена в апеляційному порядку, набирає законної сили після закінчення строку на апеляційне оскарження. У разі подання апеляції ухвала компетентного суду набирає законної сили після розгляду справи судом апеляційної інстанції.

35. Примусове виконання рішення Третейського суду та порядок видачі виконавчого документа.

Рішення Третейського суду, яке не виконано добровільно, підлягає примусовому виконанню в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження».

Виконавчий документ видається компетентним судом в порядку встановленому Законом України «Про третейські суди» та може бути пред'явлений до примусового виконання в строки, встановлені Законом України «Про виконавче провадження».

Голова Правління
Всеукраїнської Громадської Організації
«Товариство «Фортеця»

 А. Воробйов